

Fıtır sadakası nedir ve ne zaman verilir?

Halk arasında fitre diye bilinen fıtır sadakası (sadaka-i fıtır); insan olarak yaratılmanın ve Ramazan orucunu tutup bayrama ulaşmanın bir şükrü olarak; dinen zengin olup Ramazan ayının sonuna yetişen müslümanın, belirli kimselere vermesi vacip olan bir sadakadır (Nevevî, el-Mecmû', VI, 103-105). Vacip oluşu, sünnetle sabittir (Buhârî, Zekât, 70-78; Müslim, Zekât, 12-16; Ebû Dâvûd, Zekât, 18; İbn Mâce, Zekât, 21).

Kişi, kendisinin ve küçük çocuklarının fitrelerini vermekle yükümlüdür. Hz. Peygamber, köle-hür, büyük-küçük, kadın-erkek her müslümana fitrenin gerektiğini ifade etmiştir (Ebû Dâvûd, Zekât, 20).

Fıtır sadakasının vacip olma zamanı Ramazan bayramının birinci günü olmakla birlikte, bayramdan önce de verilebilir. Hatta bu daha faziletlidir. Bununla birlikte, bayram günü veya daha sonra da verilebilir. Ancak, bayram namazından önce verilmesi müstehap kabul edilmiştir.

Şâfiî mezhebinde ise; fitreyi, meşru bir mazeret bulunmadıkça bayramın birinci gününün gün batımından sonraya bırakmak haramdır. Fitreyi Ramazan'ın ilk günlerinde vermek de caizdir (Nevevî, el-Mecmû', VI, 128).

Fitrenin hedefi, bir fakirin içinde yaşadığı toplumun hayat standardına göre bir günlük yiyeceğinin karşılanması, böylece bayram sevincine iştirak etmesine katkıda bulunmaktır.

Günümüzde fıtır sadakası miktarının belirlenmesinde, kişinin bir günlük (iki öğün) normal gıda ihtiyacını karşılayacak miktarın ölçü alınması daha uygundur. Kişi dinen zengin sayılanlara, usûlüne (anne, baba, dedeler ve nineler), fûrûna (çocuk ve torunlar) ve eşine fıtır sadakası veremez. Fitreler bir fakire verilebileceği gibi, birkaç fakire de dağıtılabılır. (Merğînânî, el-Hidâye, II, 224). Ancak bir kişiye verilen miktar bir fitreden az olmamalıdır.

KAYNAK: DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

KAYNAK LİNK:

<https://kurul.diyanet.gov.tr/Cevap-Ara/452/fitir-sadakasi-nedir-ve-ne-zaman-verilir-?enc=QisAbR4bAkZg1HImMxXRn5PJ8DgFEAoa2xtNuyterRk%3d>

2020 Yılı Fitre Miktarı Belli Oldu

Yapılan değerlendirmeler neticesinde Fıtır Sadakasının, Müslüman toplumların neredeyse tamamına yakın bir kesimi tarafından veriliyor olması dikkate

alınarak, mevcut sosyo-ekonomik hayat şartları ve bir kişinin günlük asgari gıda ihtiyacı göz önünde bulundurularak 2020 yılı Ramazan ayının başlangıcından 2021 yılı Ramazan ayının başlangıcına kadar olan sürede **27.00 TL.** olarak belirlenmesine karar verildi. Miktar belirlenirken hadis-i şerifler, sosyo-ekonomik şartlar ve bir kişinin günlük asgari gıda ihtiyacı göz önüne alınmıştır. Belirlenen bu miktar, “asgari miktar” olup, “sadaka-i fıtır”da verilecek meblağ konusunda bir üst sınır bulunmamaktadır. Bu konuda ideal olan, herkesin kendi hayat standardına göre asgari günlük gıda harcamalarına denk düşecek bir meblağı vermesidir. Söz konusu meblağ, gıda vb. şekilde aynı olarak verilebileceği gibi nakdi olarak da ödenebilir. Fıtır sadakası, Ramazan bayramına kavuşan ve temel ihtiyaçlarının dışında nisab miktarı mala sahip olan Müslümanların, kendileri ve bakmakla yükümlü oldukları kişiler için, yerine getirmekle yükümlü oldukları mali bir ibadettir. Yoksulların ihtiyaçlarının karşılanmasına katkıda bulunmak suretiyle, toplumda karşılıklı sevgi ve kardeşlik bağlarının pekişmesine vesile olan bu mali ibadetin meşru kılınmasındaki temel hedeflerden biri, insanların paylaşma bilincini canlı tutmaktır. Bu sayede her mükellef Müslüman, ihtiyacı olan yoksullara az da olsa bir şeyler verebilmenin ve yardımlaşmanın sevincini yaşar. Bundan dolayıdır ki fıtır sadakası, zekattan farklı olarak, daha geniş bir mükellef kitlesi tarafından yerine getirilir.

KAYNAK: DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

KAYNAK LİNK:

<https://fetva.diyamet.gov.tr/Duyuru-Detay/Duyurular/639/2020-yili-fitre-miktari-belli-oldu>

Kimler fıtır sadakası vermekle yükümlüdür?

Ramazan bayramına kavuşan, temel ihtiyaçlarının ve bir yıllık borçlarının dışında nisap miktarı (80.18 gr. altın veya bu değerde) mala sahip olan müslümanlar kendileri ve velayetleri altındaki kişiler için fıtır sadakası vermekle yükümlüdürler (Kâsânî, Bedâî', II, 70, 72).

Ancak fıtır sadakası ile yükümlü olmak için bulunması gereken nisap miktarı malın, “artıcı” özellikte olması ve üzerinden “bir kameri yıl” geçmiş olması gerekmez.

Kişi kendisinin ve ergenlik çağına ulaşmamış çocuklarının fitresini vermekle yükümlüdür (Kâsânî, Bedâî', II, 70). Buna karşılık kişinin ana-babası, büyük çocukları, karısı, kardeşleri ve diğer yakınları için fitre ödeme zorunluluğu yoktur. (Kâsânî, Bedâî', II, 70, 72). Fakat vekâletleri olmadığı hâlde bu kişiler için ödeme yapsa geçerli olur.

Şâfiî mezhebine göre ise fıtır sadakası vermek “farz”dır ve bununla yükümlü olmak için nisap miktarı mala sahip olmak şart değildir (Şirbînî, Muğni'l-muhtâc, I, 594). Buna göre temel ihtiyaçlarının yanı sıra bayram günü ve gecesine yetecek kadar azığa sahip zengin-fakir her müslüman fitre ile yükümlüdür (Şirbînî, Muğni'l-muhtâc, I, 594). Ayrıca varlıklı kimsenin müslüman olan eşi, çocukları, ana-babası ve diğer yakınları için de sadaka-i fıtır vermesi gerekir. (Şirbînî, Muğni'l-muhtâc, I, 595; İbn Rüşd, Bidâye, I, 279-280).

KAYNAK: DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

KAYNAK LİNK:

<https://kurul.diyamet.gov.tr/Cevap-Ara/453/kimler-fitrir-sadakasi-vermekle-yukumludur->